

Judikatūras krājums

Lieta C-295/12 P

Telefónica SA

un

Telefónica de España SAU

pret

Eiropas Komisiju

LESD 102. pants — Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana — Spānijas platjoslas interneta piekļuves tirgi — Maržu saspiešana — LESD 263. pants — Likumības pārbaude — LESD 261. pants — Neierobežota kompetence — Hartas 47. pants — Efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips — Pārbaude neierobežotas kompetences tiesā — Naudas soda apmērs — Samērīguma princips — Nediskriminācijas princips

Kopsavilkums – Tiesas (piektā palāta) 2014. gada 10. jūlija spriedums

1. *Apelācija — Pamati — Norādītās kļūdas tiesību piemērošanā neidentificēšana — Nepietiekami precīzs pamats — Nepieņemamība*

(LESD 256. pants; Tiesas statūtu 58. pants; Tiesas Reglamenta 112. panta 1. punkta c) apakšpunkts)

2. *Eiropas Savienības tiesības — Principi — Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā — Atzīšana Eiropas Savienības Pamattiesību hartā — Konkurences tiesību jomā pieņemto Komisijas lēmumu pārbaude tiesā — Gan faktisko, gan tiesisko apstākļu izvērtēšana, īstenojot tiesiskuma pārbaudi un atbilstoši neierobežotajai kompetencei veicamo pārbaudi — Pārkāpums — Neesamība*

(LESD 101., 102., 261. un 263. pants; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants; Padomes Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkts un 17. pants un Padomes Regulas Nr. 23. panta 2. punkts un 31. pants)

3. *Pamattiesības — Eiropas Cilvēktiesību konvencija — Instruments, kas nav formāli iekļauts Savienības tiesību sistēmā*

(LES 6. panta 3. punkts; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 52. panta 3. punkts)

4. *Tiesvedība — Procesu ilgums Vispārējā tiesā — Saprātīgs termiņš — Tiesvedība par konkurences tiesību normu pārkāpuma esamību — Saprātīga termiņa neievērošana — Sekas*

(LESD 263. un 340. pants; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa)

5. *Apelācija — Pamati — Kļūdainais faktu un pierādījumu vērtējums — Pierādījumu vērtējuma pārbaude Tiesā — Izslēgšana, izņemot sagrozīšanas gadījumu*
(LESD 256. panta 1. punkta otrā daļa; Tiesas statūtu 58. panta pirmā daļa)
6. *Apelācija — Pamati — Pirmoreiz apelācijas tiesvedībā izvirzīts pamats — Nepieņemamība*
(LESD 256. panta 1. punkta otrā daļa; Tiesas statūtu 58. panta pirmā daļa)
7. *Dominējošais stāvoklis — Ļaunprātīga izmantošana — Jēdziens — Rīcība, kurai ir konkurenci ierobežojoša ietekme — Potenciāla ietekme*
(LESD 102. pants)
8. *Eiropas Savienības tiesības — Principi — Krimināltiesību normu atpakaļejoša spēka aizliegums — Piemērošanas joma — Komisijas lēmums, ar kuru konstatēta pret konkurenci vērsta darbība — Iekļaušana — Tās normas, kura definē pārkāpumu, jaunas interpretācijas piemērošana ar atpakaļejošu spēku — Jaunās interpretācijas paredzamība — Soda tiesiskuma un tiesiskās noteiktības princips — Pārkāpuma neesamība*
(LESD 101. un 102. pants)
9. *Dominējošais stāvoklis — Attiecīgais ģeogrāfiskais tirgus — Noteikšana — Kritēriji — Ierobežošana ar tikai vienas valsts teritoriju — Ietekmes uz pārkāpuma smagumu neesamība*
(LESD 102. pants)
10. *Konkurence — Naudas sodi — Lēmums, ar ko uzliek naudas sodu — Pienākums norādīt pamatojumu — Apjoms — Tādu vērtējuma elementu norādīšana, kas ļāvuši Komisijai izvērtēt pārkāpuma smagumu un ilgumu — Pietiekama norādīšana — Komisijas pienākums norādīt skaitliskus datus saistībā ar naudas soda aprēķināšanas veidu — Neesamība*
(LESD 101., 102. un 296. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkts)
11. *Konkurence — Naudas sodi — Apmērs — Noteikšana — Komisijas pienākums neatkāpties no savas iepriekšējās lēmumpieņemšanas prakses — Neesamība — Naudas soda vispārējā līmeņa paaugstināšana — Pieļaujamība*
(LESD 101. un 102. pants; Padomes Regulas Nr. 1 23. panta 2. punkts)
12. *Apelācija — Tiesas kompetence — Vispārējās tiesas vērtējuma par uzņēmumiem, kas ir pārkāpuši Līgumā ietvertās konkurences tiesību normas, uzliktu naudas sodu apmēru apšaubīšana taisnīguma apsvērumu dēļ — Izslēgšana — Šī vērtējuma apšaubīšana ar samērīguma principa pārkāpumu saistītu iemeslu dēļ — Pieļaujamība*
(LESD 101., 102., 256. un 261. pants; Tiesas statūtu 58. panta pirmā daļa; Padomes Regulas Nr. 1/2003 31. pants)
1. Skat. nolēmuma tekstu.
(sal. ar 29., 30., 72., 78., 79., 82., 105., 122., 129., 131., 135., 138., 142., 174., 187. un 232. punktu)

2. Efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips ir vispārējs Savienības tiesību princips, kurš pašlaik ir izklāstīts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā un kas Savienības tiesībās atbilst Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta 1. punktam.

Savienības tiesībās ir paredzēta kārtība, kādā, nodrošinot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā prasītās garantijas, Komisijas lēmumi par LESD 102. panta piemērošanas procedūrām ir pārbaudāmi tiesā. Šo tiesas kontroles sistēmu veido LESD 263. pantā iedibinātā likumības pārbaude, kuru, piemērojot LESD 261. pantu, var papildināt ar Tiesas neierobežotu kompetenci attiecībā uz regulās paredzētajām sankcijām.

Likumības pārbaude attiecas uz viesiem Komisijas lēmumiem par LESD 102. panta piemērošanas procedūrām, savukārt Regulas Nr. 1/2003 31. pantā paredzētā neierobežotā kompetence attiecas vienīgi uz tādām šo lēmumu daļām, ar kurām tiek noteikts naudas sods vai kavējuma nauda.

Šī likumības pārbaude paredz, ka Savienības tiesa īsteno argumentu, ko prasītājas izvirzījušas pret strīdīgo lēmumu, gan faktisko, gan juridisko pārbaudi un ka tā ir tiesīga novērtēt pierādījumus, atcelt minēto lēmumu un grozīt naudas sodu apmēru. Savienības tiesai ir ne vien jāpārbauda izvirzīto pierādījumu faktiskā precizitāte, uzticamība un konsekvence, bet arī jākontrolē, vai šie pierādījumi veido visu atbilstošo datu kopumu, kas ir jāņem vērā, izvērtējot sarežģītu situāciju, un to, vai tie pamato no tiem izdarītos secinājumus. Efektīvas tiesību aizsardzības tiesā ievērošanai nav nepieciešams, lai Vispārējai tiesai būtu pienākums pēc savas ierosmes no jauna uzsākt lietas materiālu pilnīgu izpēti.

Attiecībā uz naudas sodu, lai izpildītu prasības par neierobežotas kompetences pārbaudi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta nozīmē, Savienības tiesai ir pienākums, īstenojot LESD 261. un 263. pantā paredzētas pilnvaras, pārbaudīt visus iebildumus attiecībā uz tiesību jautājumiem vai faktiem, kuri vērsti uz to, lai pierādītu, ka naudas soda apmērs neatbilst pārkāpuma smagumam un ilgumam.

(sal. ar 39., 40., 42., 45., 53.–55. un 200. punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 41. punktu)

4. Ja nav nekādu norāžu, ka pārmērīgais procesa ilgums Vispārējā tiesā būtu ietekmējis strīda iznākumu, saprātīga termiņa lietas izskatīšanai neievērošana nav pamats pārsūdzētā sprieduma atcelšanai. Ja lietas savlaicīga neizskatīšana nav ietekmējusi strīda iznākumu, pārsūdzētā sprieduma atcelšana nelabotu Vispārējās tiesas pieļauto efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa pārkāpumu.

Tas, ka Savienības tiesa ir pārkāpusi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā tai uzlikto pienākumu laikus izskatīt tās izskatīšanai nodotās lietas, ir sodāms ar Vispārējā tiesā celtu prasību par zaudējumu atlīdzību, jo šāda prasība ir efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis. Tādējādi prasību atlīdzināt kaitējumu, ko radījis tas, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi saprātīgu lietas izskatīšanas termiņu, nevar iesniegt tieši Tiesai apelācijas ietvaros, bet tā jāceļ pašā Vispārējā tiesā.

(sal. ar 64. un 66. punktu)

5. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 84., 89., 93., 107., 114., 153., 159., 163., 165., 176., 219., 225. un 227. punktu)

6. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 99., 121. un 144. punktu)

7. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 124. punktu)

8. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 147.–149. punktu)

9. Saistībā ar dominējošā stāvokļa, ar kuru pārkāptas Savienības konkurences tiesību normas, novērtēšanu apstāklis, ka konkrētais tirgus aptver tikai vienas valsts teritoriju, neizslēdz pārkāpuma kvalificēšanu par sevišķi smagu. Tas vien, ka citos lēmumos Komisija attiecīgos pārkāpumus kvalificējusi kā smagus, lai gan konkrētie ģeogrāfiskie tirgi bija plašāki nekā tirgus attiecīgajā lietā, nevar ietekmēt šo vērtējumu, jo pārkāpuma kvalificēšana par smagu vai sevišķi smagu ir atkarīga ne vien no konkrētā ģeogrāfiskā tirgus apmēra, bet arī no citiem pārkāpumu raksturojošiem kritērijiem.

(sal. ar 178. punktu)

10. Nosakot naudas soda apmēru par konkurences tiesību normu pārkāpumiem, Komisijas pienākums norādīt pamatojumu ir izpildīts, ja tā norāda savā lēmumā vērtēšanas elementus, kas tai ļāvuši izsvērt pārkāpuma smagumu un ilgumu, un tai nav pienākuma savā lēmumā norādīt skaitliskus datus, kas attiecas uz naudas soda aprēķināšanas veidu. Turklāt šis pienākums nav neizpildīts, ja Komisija neņem vērā pārkāpuma mainīgo smagumu un nenošķir divus pārkāpuma laikposmus.

(sal. ar 181.–183. un 195. punktu)

11. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 189. un 190. punktu)

12. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 205. punktu)